

copie A.C.O. / A.
in voeging in C.O.

21 1957

210369

1

UITGELOOFT

2.1
01.1957.4

Panorama B.V.D. 4e kwartaal 1953.

Ten vervolge op mijn schrijven van 10 October 1953 No 199564, heb ik de eer Uwer Excellentie hiernevens een overzicht aan te bieden van de werkverrichtingen van deze Dienst, betrekking hebbende op de periode van 15 September-15 December 1953.

Het Hoofd van de Dienst.

Mr A.S. Felderhof

Aan Zijne Excellentie
de Minister van Binnenlandse Zaken
te
's-GRAVEHAGE

LINKS EXTREMISME

15-3/15-12-53

Communistische Partij Nederland (C.P.N.)

De activiteit van de C.P.N. voorzover waargenomen op het gebied van de agitatie en propaganda richtte zich vrijwel uitsluitend tegen het E.D.G.-verdrag waarbij in een resolutie richtlijnen werden vastgesteld door het Partijbestuur ("De Waarheid" van 27-11-53). Onder communistische auspiciën is een "neutraal" Comité opgericht ter bestrijding van het E.D.G.-Verdrag. Ogenschijnlijk op zichzelf staande acties hadden mede ten doel deze campagne te steunen. Acties van evenbedeelde aard, welke de aandacht hadden, vormden die rondom de militaire verloven en de Lager-Onderwijs-moeilijkheden. Voor wat betreft het onderwijs belegde de C.P.N.-Tweede-Kamerfractie een bijeenkomst met een aantal geïnteresseerde onderwijzers. Het Dagelijks Bestuur van de C.P.N. gaf een verklaring uit waarin het zich achter de resoluties stelde van de te Utrecht gehouden demonstratieve bijeenkomst van de Nederlandse Onderwijzers Vereniging (N.C.V.).

Van de hand van Paul de Groot werd in de "Prawda" een artikel aangetroffen, waarin een sterk gekleurd beeld werd gegeven van het hier te lande levende verzet tegen het E.D.G.-Verdrag.

Meermalen kon vastgesteld worden dat de C.P.N. er nog steeds naar streeft om met andersdenkenden een gemeenschappelijk platform van actie te vinden hetgeen -behalve uit de actie rondom de lager-onderwijs-moeilijkheden- ook bleek uit de houding van de partij tegenover het vraagstuk van de loonsverhoging en de opheffing van de consumptiebeperking, waarbij de C.P.N. er opvallend op uit bleek te zijn om niet hogere eisen te stellen dan de Uniebonden naar voren brachten.

Gebleden is, dat het de politieverbindingen van deze dienst veelal grote moeite kost om een enigszins nauwkeurige opgave te verstrekken van het aantal C.P.N.-leden in hun ressort. Verreweg de meesten hebben een schatting opgegeven welke in vele gevallen -bij vergelijking met reeds beschikbare gegevens- aanleiding geven tot critische beschouwingen der opgaven.

Geconstateerd kon worden, dat het gebrek aan kader in de C.P.N.-gelederen gecoopt heeft tot de opheffing van de onderdistricten in Rotterdam. De vrijgestelden van Partij en E.V.C. is ook opgedragen bestuursfuncties te gaan vervullen in de partijafdeling waarin zij wonen.

Nog eens naar voren is gekomen, dat de communisten bij hun reizen naar de IJ.G.-landen veel moeite doen om hun reisdoel te camoufleren. Zo kon worden geconstateerd, dat een tweetal C.P.N.-leden van de Tweede Kamer, waaronder de partijsecretaris, na een achtereens verblijf o.m. in de Sowjet-Unie bij de grenspassing (13-11) heeft opgegeven vanuit Zweden te komen. Niettegenstaande de afwezigheid buitenslands van evenbedoelde C.P.N.-functionarissen bleek de door het Kamerlid Reuter ingediende motie (29-10) van beider handtekening te zijn voorzien.

Mantelorganisaties

Eenheidsvakcentrale (E.V.C.). Aan de hand van nauwkeurige observaties kon worden vastgesteld, dat de E.V.C. in de bedrijven een voorzichtiger beleid is gaan voeren dan te voren, zulks in overeenstemming met de door het communistische Wereldvakverbond (W.V.V.) gepropageerde koers, welke koers overigens de E.V.C. in verband met zijn zwakke positie zeer wel te stade zal zijn gekomen.

Opgemerkt kon n.l. worden, dat in verschillende gevallen wel spanningen werden gevoeld maar niet in die mate dat deze zich direct zouden kunnen ontladen in een staking. Van deze tactiek verwachtte de E.V.C. het voordeel, dat op een voor haar geschikt ogenblik het ontketen van een algemener actie, n.l. ten behoeve van de loonronde, meer kans van slagen zou hebben. Met ditzelfde doel organiseerde de E.V.C. met grote zorg de 11 October-demonstratie te Amsterdam.

Gebleken is, dat de opzet van de E.V.C.-leiding om de opgepote actiemogelijkheden te ontladen tegen de 5%-loonronde niet is geslaagd mede door een lauwheid in eigen gelederen, welke ook naar voren kwam tijdens de terzake in het gehele land belegde openbare vergaderingen, waarvoor n.l. zeer geringe belangstelling is getoond.

Duidelijk werd ook dat de C.P.N., welke voorheen met name vóór de partijresolutie van Juni 1953 de agitatie op sociaal terrein voornamelijk aan de E.V.C. toevertrouwde, dit werk nu ook inderdaad "onder eigen vlag" ter hand neemt.

Naast de openlijke agitatorische werkzaamheid ten gunste van de "eenheid-van-actie"-tactiek van de E.V.C. is voorts de toelag waargenomen tot infiltreren van andere vakorganisaties en het verkrijgen van contacten daarin. De zeer bedekte wijze, waarop hierbij te werk wordt gegaan, bemoeilijkt zeer de observatie.

Bij de beschouwing van de activiteit van de bij de E.V.C. aangesloten bedrijfsbonden in de afgelopen periode trok vooral de aandacht de "langzaam-aan-actie" in het Amsterdamse Gemeentelijk Vervoerbedrijf.

Door deze actie is nog eens bevestigd dat de communisten in dit bedrijf via de op hun instigatie gevormde vertegenwoordiging van werknemers (de z.g. Commissie in Unieverband) aanzienlijke invloed hebben verkregen aangezien zij in staat waren hun tactiek aan het grootste deel van het Amsterdamse trampersoneel op te dringen.

Een reactie op het streven van de communisten om hun invloed te doen gelden werd waargenomen in de Bond van P.T.T.-personeel "Ons Belang" waarin n.l. een afscheiding is ontstaan van niet-communisten, die onder leiding van de politiek niet gebonden Nederlandse Vakcentrale (N.V.C.) een nieuwe vakorganisatie van P.T.T.-personeel hebben gevormd. Dit betekent voor de communisten een teleurstelling voor de verwachting van hun eenheidstactiek omdat zij aansluiting bij het N.V.V. voorstonden.

Omtrent het derde statutaire Congres van de "Metaal, E.V.C." werden meer vele gegevens ontvangen. Bij de bewerking daarvan bleek niet van ingrijpende beslissingen omtrent het toekomstig beleid.

Uit de informatie welke werden verkregen met betrekking tot kernverkiezingen in een aantal vooraanstaande metaalbedrijven kon worden geconstateerd dat de E.V.C. -mede dank zij het bestaan van z.g. vrije lijsten- zich of kon handhaven of een lichte vooruitgang kon boeken.

Overigens kon van de vele andere bedrijfsbonden van de E.V.C. als resultaat van voortdurende tijd-rovende observatie niet meer dan hun normale activiteit worden geconstateerd, o.m. op het gebied van de ledenwerving en de scholing.

Overige Mantelorganisaties

Nederlandse Vrouwenbeweging. Gebleken is, dat de N.V.B. -mede ter uitvoering van de besluiten van het derde wereldcongres van de "Fédération Démocratique Internationale des Femmes" (Kopenhagen 5-12 Juni) zich vooral bezig heeft gehouden met versterking der interne organisatie en het verstevigen van het contact met de massa. Overigens bleek de activiteit van deze bond binnenslands zich te bepalen tot de gedurende de maand September gehouden gewestelijke conferenties alsmede de acties tegen de aanstaande huurverhoging en voor loonsverhoging.

Vereniging "Nederland-U.S.S.R.". Het omvangrijke materiaal betreffende de gebruikelijke openbare bijeenkomsten gehouden in het kader van de "Maand voor Vrede en Vriendschap met de Sowjet-Unie" bracht geen wijziging van tactiek van de Vereniging aan het licht. Vertrouwelijke gegevens boden echter aanwijzingen omtrent een mogelijke nieuwe werkmethode welke erop gericht zou zijn buiten de Vereniging om sympathie voor Rusland te wekken middels de vertoning van Russische films en het geven van concerten door Russische musici in de normale voorstellingen.

Jeugdacties. Een verhoogde activiteit van het A.N.J.V. kon worden geconstateerd naar aanleiding van de nieuwe verlofregeling voor de landmacht. Speciaal met het oog op propaganda-acties vond nauw overleg plaats met de militaire instanties. Onderzoeken in verschillende garnizoensplaatsen toonden aan, dat de actie tamelijk beperkt van omvang bleef.

Studies werden voltooid betreffende het derde Wereldjeugdcongres en het vierde Wereldjeugdfestival.

Op internationaal terrein zijn aanwijzingen ontvangen van toenaderingspogingen van de I.U.S. tot de bona-fide internationale studentenorganisaties.

Oud-versetsstrijders. Van voorbereidingen voor het reeds lang aangekondigde tweede Congres der Vereniging "Verenigd Verzet 1940-1945" is nog niets gebleken. De activiteit van haar voornaamste exponent op dit ogenblik, het Comité "Eenheid in het Verzet", toonde enige opleving.

Nog niet is gebleken welke Nederlanders zullen deelnemen aan het Internationale Medische Congres, dat in Januari 1954 te Parijs op initiatief van de "Fédération Internationale des Résistants" zal worden gehouden.

Vredesbeweging. De Nederlandse Vredesbeweging toonde in de afgelopen maanden een oplevende activiteit en bleek de voornaamste mantelorganisatie waarvan de communisten zich bedienden in hun actie tegen de totstandkoming van de West-Europese militaire integratie.

Geconstateerd kon worden dat daarbij in toenemende mate steun werd verleend door de Rotterdamse actiegroep "Dat Nooit Meer", een filiaal van de "Mouvement International pour la Solution Pacifique du Problème Allemand".

Voorbereidingen werden getroffen voor het "Demonstratief Congres van Waaksamheid" tegen remilitarisatie van Duitsland (Amsterdam, 17-1-54), alsmede voor de bijwoning van een internationale bijeenkomst onder auspiciën van de Wereldvredeeraad die in het komende voorjaar zal plaats vinden.

Gebleken is, dat hier te lande de mogelijkheid is geopend om deel te nemen aan de onlangs in Oostenrijk opgerichte Wereldvredebeweging van Esperantisten, welke voorgoet ten doel te hebben de taalmoeilikheden tussen de vredesstrijders uit de weg te ruimen.

Amnestiecomité-Piet-van-Staveren. Informaties werden verkregen omtrent pogingen tot oprichting van een nieuw, "onverdacht" amnestiecomité voor de deserteur Piet van Staveren.

Overig links-extremisme

Anarchisme. Geconstateerd kon worden dat ernstige meningsverschillen hebben geleid tot een scheuring in de gelederen van de Federatie van Anarchisten in Nederland (F.A.N.), waardoor de resultaten van de vorig jaar tot stand gekomen fusie tussen de Nederlandse Bond van Vrije Socialististen en de Vrije Socialististen Vereniging voor een deel weer teniet werden gedaan.

Socialistische Unie. Enige activiteit werd waargenomen van de Socialistische Unie, die zich in een schrijven richtte tot een aantal organisaties met het voorstel een bespreking te houden over de oprichting van een Liga voor Internationale Ontwapening. Tijdens een daarna gehouden bijeenkomst, waaraan vermoedelijk werd deelgenomen door afgevaardigden van "De Derde Weg", het N.V.B. en de Socialistische Unie, werd een inleiding gehouden.

De reactie van "De Derde Weg" op een door de Socialistische Unie tot deze groepering gericht verzoek tot het houden van een gemeenschappelijke bestuursvergadering is nog niet bekend.

RECHTS EXTREMISME

Nationaal Europese Sociale Beweging (N.E.S.B.)

Uit de beschikbare gegevens is niet te concluderen of de N.E.S.B. thans als opgeheven moet worden beschouwd. Weliswaar is bekend geworden dat na de veroordeling van de beide leiders besloten is de activiteit te staken en het lidmaatschap tijdelijk op te heffen, doch daartegenover staat de verschijning van het "Sociaal Weekblad", (ondertitel "Nationaal Europees Informatieblad"), hetwelk gratis wordt toegezonden aan de lezers die tevoren het maandblad van de N.E.S.B., "De Dialoog", ontvingen.

Berichten werden ook ontvangen omtrent door Van Tienen na zijn invrijheidstelling ondernomen pogingen tot het leggen van contacten met de Partij van Wereldburgers en met Pesterling.

Stichting "Oud-Politieke Delinquenten" (St.O.P.D.)

Waargenomen werd dat bij de Haagse afdeling van de St.O.P.D. een streven bestaat deze afdeling tot het centrum van de Stichting te doen worden en zich los te maken van Amsterdam. Op grond van uitspraken van enkele bestuursfunctionarissen van de Stichting wordt rekening gehouden met de mogelijkheid dat deze in de toekomst een politieke koers zal gaan voeren.

VERDACHTE VREEMDELINGEN

De voortgezette observatie van de O.E.N.O. leverde de aanwijzingen op dat er zich hier te lande weer een nieuwe vertegenwoordiger van deze communistische organisatie van Griekse zeelieden bevindt.

De arrestatie in Frankrijk van een Tsjech wegens spionage was aanleiding tot een onderzoek naar mogelijke vertakkingen van deze affaire hier te lande.

Bij verdere observatie van het Poolse visserijbedrijf te IJmuiden werd de indruk verkregen, dat de Poolse visserij op de Noordzee met zodanige verliezen voor dit bedrijf gepaard gaat, dat geen Nederlandse particulier bedrijf zich op deze voet zou kunnen handhaven.

In dit verband trok de aandacht, dat van Tsjecho-slowaakse zijde wordt overwogen in het buitenland enkele vissersschepen aan te kopen teneinde hiermede in navolging van de Polen op de Noordzee de haringvisserij te gaan beoefenen. Daarbij zal mogelijk door Poolse visserijdeskundigen tijdelijk hulp worden verleend en gebruik worden gemaakt van de haven van IJmuiden.

Het in Zwitserland gevoerde proces tegen twee informanten van een Oost-Europese inlichtingendienst bracht weer eens duidelijk naar voren, dat door het systematisch verzamelen van gegevens uit open bronnen belangrijke inlichtingen kunnen worden verkregen.

Overleg met het Ministerie van Justitie mocht tot resultaat hebben, dat bij de procedure, die gevolgd wordt bij het aantreffen van illegale grensoverschrijders het veiligheidsbelang bij het verhoor voldoende behartigd wordt.

Een onderzoek dat werd ingesteld naar aanleiding van in de pers verschenen berichten over pressie welke vanwege het Joegoslavische Gezantschap op hier te lande werkzame Sloveense mijnarbeiders zou zijn uitgeoefend om te komen tot een gelijkschakeling op communistische grondslag van de bestaande organisaties deser arbeiders, leidde tot de conclusie dat meergenoemd Gezantschap ten onrechte van evengenoemde handelingen was beschuldigd.

Indonesiërs en Chinezzen. Waargenomen werd dat de Indonesische communistische studenten in Nederland -ondanks de voorzichtigheid welke zij thans bij hun politieke activiteit betrachten- hun internationale contacten niet hebben opgegeven, hetgeen o.m. naar voren is gekomen door de deelname van vertegenwoordigers der "Perhimpunan Indonesia" aan het in Augustus te Boekarest gehouden 4e Wereld Jeugdfestival. Evenbedoelde voorzichtigheid bleek o.a. uit het feit, dat zorgvuldig vermeden is de reis in gezelschap van de Nederlandse communistische delegatie te ondernemen.

Gebleden is, dat de komst van de Ambonense groep uit Nieuw-Guinea tot dusverre niet heeft bijgedragen tot eenheid onder de Ambonensen hier te lande.

Geconstateerd kon worden, dat de viering te Amsterdam van de stichtingsdag der Chinese Volksrepubliek ditmaal een belangrijk groter omvang heeft verkregen dan in vorige jaren, waarbij in het bijzonder de bedoeling heeft voorgezetten de Indo-Chinese groep in deze viering te betrekken, welke opzet als geslaagd kan worden beschouwd afgaande op de opvallend goede opkomst van deze groep.

Dit zou mede als een resultaat kunnen worden beschouwd van de voortgezette propaganda van de Chinese Volksrepubliek onder de Indo-Chinezzen.

VERDACHTE NEDERLANDERS

O die mannelijke quaters!

Bij de -mede ten behoeve van enkele zusterdiensten plaats gehad hebbende ondervraging van de groep Nederlanders, door de Russen in de maand October vrijgelaten, kwamen o.m. verklaringen naar voren betreffende verzoeken door de M.V.D. aan enkele van deze personen gedaan om hier te lande voor de Russische Veiligheidsdienst werkzaam te zijn.

In de laatste maanden vonden in verschillende vitale bedrijven bedrijfsstoornissen plaats, die duidelijk wezen op kwaadwilligheid. In geen der gevallen leidde het onderzoek waarbij deze Dienst werd betrokken tot dusverre tot identificatie van de daders of tot het vaststellen van een politieke achtergrond.

De Test. Waargenomen is, dat de maatregelen der Engelse Regering tegen de Jagan-groep in Brits Guyana scherpe afkeuring heeft ondervonden bij de "Surinaamse Studenten Vereniging" te Amsterdam, waaraan publiekelijk uiting is gegeven in de vorm van een resolutie, welke in de Surinaamse pers tamelijk algemeen heftig is afgekeurd.

Tot de kennis van deze Dienst is gekomen, dat van de zijde van een bekende andere groepering van Surinaamse nationalistten geen adhaesie met evenbedoelde resolutie is betuigd uitsluitend uit vrees dat dit haar een communistisch oachet zou kunnen bezorgen.

ECONOMIE EN FINANCIËN

Dese Dienst bereikten wederom verschillende berichten waaruit blijkt, dat er achter het IJzeren Gordijn grote belangstelling bestaat voor de economie van het Westen en dat velerlei middelen worden aengewend om gegevens daaromtrent te verkrijgen.

Illustratief werden in dit verband geacht de van buitenlandse zijde ontvangen mededelingen nopens het inwinnen van inlichtingen betreffende het aantal arbeiders, de productie-capaciteit en de export van bedrijven.

In het kader van de Oost-West-handel werden van Amerikaanse zijde tegen enkele Nederlandse zakenlieden sancties toegepast wegens overtreding van Amerikaanse exportvoorschriften, waarbij de aandacht trok het zelfstandig optreden van Amerikaanse instanties hier te lande.

Een tweetal Nederlandse kooplieden die zich aan onregelmatigheid bij het gebruik van invoervergunningen ten behoeve van Belgische relaties had schuldig gemaakt, werd door de rechtbank te Amsterdam tot vrijheidsstraffen veroordeeld.

Voorts werden ook enkele gevallen bekend van beslagleggingen op partijen strategisch materiaal wegens verstrekte onjuiste opgaven over aard of bestemming der goederen.

Opnieuw kon worden geconstateerd, dat personen in de communistische landen in Nederland saldi aanhouden, welke ontstaan zijn uit retourcommissies ontvangen van Nederlandse zakenlieden in verband met bij transacties met de IJzeren-Gordijnlanden verleende diensten. De besteding van deze saldi heeft de aandacht van deze Dienst met het oog op mogelijke aanwending ten behoeve van subversieve doeleinden.

Maargenomen is ook, dat het transitoverkeer via Schiphol van goud afkomstig van achter het IJzeren Gordijn in het afgelopen tijdvak belangrijk toenam.

Gebleken is, dat het bedrag waarnaar bij de inzameling ter verbetering van de financiën van "De Waarheid" werd gestreefd, n.l. f 50.000,-, verhoogd is tot f 56.000,- teneinde ook het tekort te dekken van het Waarheid-Zomerfeest. Laatstgenoemd bedrag is ruim bijeengebracht. De uitgifte van een gratis Maandagochtendblad voor de Amsterdamse abonné's is hierdoor verzekerd (is voor het eerst per 4 Januari 1954 verschenen onder de naam "Nieuws en Sport").

Geconstateerd kon worden dat het aantal abonné's op "De Waarheid", ondanks de inspanningen tot het werven van nieuwe en/of het terugwinnen van oude lezers, nog steeds dalende is.

Met de inzameling van een bedrag van / 150.000,- ten behoeve van de aanstaande verkiezingen voor de Provinciale Staten is een begin gemaakt in de vorm van een -geslaagde- verkoop van 50.000 chocoladeletters à / 0,50; met het oog op mogelijke overtreding van de loterijwet is een politioneel onderzoek ingesteld.

Vastgesteld werd, dat in het jaar 1952 C.P.N.-vertegenwoordigers in openbare lichamen / 86.400,- aan zittingsgelden hebben ontvangen, welk bedrag volgens de partij-opdracht in de partijkas moet worden gestort (Gemeenteraden / 34.100,-; Provinciale Staten: / 3.800,-; Tweede Kamer: / 44.700,- en Eerste Kamer: / 3.800,-). Het totaal is / 22.000,- minder dan in 1951.

Volgens nog niet volledig bevestigde berichten zou het onder auspiciën van de communisten opgerichte "neutrale" Comité ter bestrijding van het E.D.G.-Verdrag een niet onbelangrijke financiële bijdrage uit het buitenland hebben ontvangen.

RADIO

Ook in de afgelopen periode werd regelmatig aandacht besteed aan in Nederland werkende clandestiene radiozenders. Een twaalfstal clandestiene omroep- en reclamezenders kon door de opsporingsdienst van de P.T.T. worden opgespoord en in beslag genomen, doch in geen van deze gevallen werd een politieke achtergrond geconstateerd.

PREVENTIEVE BEVEILIGING

Werd in het vorig overzicht gemeld, dat de onderhandelingen over samenwerking tussen militaire en politie-autoriteiten nu vrijwel ten einde waren gekomen, thans moet worden medegedeeld, dat als gevolg van op het laatste ogenblik nog ingebrachte bezwaren van militaire zijde, deze onderhandelingen nog steeds niet konden worden afgesloten.

In verslagperiode viel een inspecterend bezoek van het Nato Security Bureau. Het rapport over dit bezoek werd inmiddels ontvangen; de conclusie luidt in het algemeen gunstig. Nadere berichten over hetgeen -naar bij de inspectie bleek- bij onderscheidene Departementen nog zal moeten worden verricht, zullen volgen.

Met betrekking tot het reeds herhaalde malen gereleveerde vraagstuk van de beveiliging van Nato- en Cosmic-documenten werd dezerzijds een voorstel ingediend, hetwelk thans ten Departemente van Oorlog bestudeerd wordt.

Een onder voorzitterschap van één der medewerkers van deze Dienst staande werkgroep, die zich bezig hield met het vaststellen van een voorschrift voor de fysieke beveiliging van het nationale code-beestel kwam tot resultaten, die binnenkort zullen worden aangeboden.

De instelling van het Werkc Comité Inwendige Veiligheid wekt verwachtingen, dat een aantal reeds lang hangende vraagstukken op het terrein der preventieve beveiliging thans nader tot een oplossing zullen worden gebracht. Vooral nog echter betekent de instelling dezer Commissie alleen stagnatie, aangezien overal afgewacht wordt, wat de resultaten van haar werk zullen zijn.

Inmiddels werden enige bijdragen geleverd voor de werkzaamheden in dit Werkc Comité.

Het aantal ten behoeve van relaties ingestelde politie-onderzoeken nam ook gedurende het afgelopen jaar voortdurend toe en wel tot bijna 22.000 tegenover bijna 15.000 in 1952.

De achterstand hierdoor ontstaan, heeft bij meer dan één politieverbinding onrustbarende afmetingen aangenomen.

EXPLOITATIE BINNENLAND

Op de gebruikelijke wijze werd een aantal bonden van werknemers zowel als van werkgevers van inlichtingen voorzien betreffende werkzaamheden en plannen van de C.F.N. en haar mantel- en nevenorganisaties.

De werknemersbonden werden bij herhaling gewezen op het communistisch streven naar eenheid inzonderheid met het N.V.V. en op de niet aflatende pogingen tot infiltratie.

Geconstateerd kon worden, dat de bij het C.S.W.V. reeds eerder waargenomen activiteit inzake voorlichting van zijn leden over het communisme, zich in goede zin blijft ontwikkelen.

Ten behoeve van de Commissarissen der Koningin zomede van de Procureurs-Generaal in de Noordelijke en Oostelijke provincies vond ook in de afgelopen periode informering plaats, met betrekking tot in hun ambtsgebied plaats vindende activiteiten van de C.F.N. en haar mantelorganisaties, in het bijzonder ook van de verscheidene bij de E.V.C. aangesloten vakorganisaties. Bij deze informering waaraan een 2-maandelijkse periodiek karakter kon worden gegeven, worden ook korte algemene overzichten gevoegd nopens de toestand, bedrijvigheid e.d. van de desbetreffende communistische organisaties.

De contacten met de pers worden de laatste drie maanden op bevredigende wijze onderhouden via de Directeur van de R.V.D.

OPLEIDING

De afgelopen periode kenmerkte zich door een groot aantal cursussen en lezingen gehouden voor diverse groepen van functionarissen. De wetenschap opgedaan in Amerika en Engeland werd mede gebruikt voor hernieuwde bezinning op de cursusstof en op de wijze waarop deze gedoceerd moet worden.

Een verhoogde belangstelling voor het werk van de B.V.D. kon worden geconstateerd.

De gehouden cursussen waren als volgt te onderscheiden:

1. een drietal basiscursussen voor lager personeel van de B.V.D., Gemeentepolitie, Rijkspolitie, Kon. Marechaussee en Nederlandse Spoorwegen waarin de grondslagen van het inlichtingen- en veiligheidswerk werden onderwezen (aantal deelnemers $\pm$ 15 per klas; duur 4 à 5 weken).
2. een tweetal z.g. "observatiecursussen", welke zijn te beschouwen als een vervolg op de basiscursussen bedoeld onder 1. (aantal deelnemers $\pm$ 10 per klas; duur drie weken).
In deze cursussen worden de cursisten theoretisch en praktisch gevormd in het "volgen" en alles wat daarmee samenhangt.
3. een tweetal cursussen op het gebied van contra-sabotage voor personeel van de Gemeentepolitie en voor beveiligingspersoneel van bedrijven. (aantal deelnemers per cursus 10; duur drie weken).
De opzet van deze speciale cursussen is, bij de politie en in de beveiligde bedrijven sabotage-deskundigen te verkrijgen, die bij voorkomende sabotage-gevallen in het onderzoek kunnen worden ingeschakeld. Van het nut van deze opleiding werd hiervoor reeds gewaagd.
4. een cursus voor beveiligingsfunctionarissen die ten behoeve van de beveiliging in bepaalde bedrijven antecedentenonderzoeken instellen (aantal deelnemers 11). Allen slaagden voor het examen.
Eerst daarna worden betrokkenen in het bezit gesteld van een legitimatiebewijs, dat hen het recht geeft bij de verschillende daartoe bevoegde diensten in Nederland politieke inlichtingen in te winnen.
5. een tweetal z.g. inleidingscursussen voor lager B.V.D.-personeel (aantal deelnemers 26; duur 3 dagen).
In deze cursussen worden de cursisten in het algemeen vertrouwd gemaakt met de betekenis en functie van een binnenlandse veiligheidsdienst en wordt aangegeven hoe zij zich, met het oog op de beveiliging, te gedragen hebben.
6. een cursus voor z.g. case-officers van de B.V.D..
Doel: betere scholing (aantal deelnemers $\pm$ 14; duur 15 uur).

Behalve verangenoemde cursussen werden lesingen en filmvoorstellingen gehouden voor hoger personeel van B.V.D., Gemeentepolitie, Rijkspolitie, Koninklijke Marechaussee, bedrijven, Strijdkrachten.

CENTRALE DOCUMENTATIE

De reeds eerder geuite vrees voor achterstand in de werkzaamheden werd werkelijkheid. De toename van het aantal te verwerken stukken, mede in verband met de personeelsbesetting, was van die aard, dat overgegaan moest worden tot het laten overwerken van een belangrijk deel van het personeel gedurende verscheidene weken. De resultaten hiervan mogen zeer gunstig genoemd worden.

Het grote verloop onder het personeel, veroorzaakt door ontslag (veelal i.v.m. huwelijk) en overplaatsing naar andere afdelingen, beïnvloedde de gang van zaken uiteraard niet gunstig.

Door gedeeltelijke mechanisering werd een verbeterde werkwijze bereikt, evenals door een interne reorganisatie.

In nauw contact met de overige afdelingen werd voortgegaan met de sanering en rationalisering van de archieven, meer in het bijzonder die der onderwerpsdossiers.

Gedurende verslagperiode beëindigde een 8-tal leden van het personeel een cursus van één maand bij de afdeling Opleidingen.

Enige malen werd bezoek ontvangen van een aantal vertegenwoordigers van enige politieverbindingen.

ALGEMENE ZAKEN

Personeel. Het personeel is van 15 September tot 15 December j.l. toegenomen van 545 man tot 557 man. Deze toename is hoofdzakelijk veroorzaakt door de aantrekking van middelbaar en lager personeel.

De voorstellen inzake de nieuwe salaris- en rechtspositieregeling bereikten hun eindredactie en werden bij het Ministerie ingediend.

Aanwijzingen werden verkregen voor de vorming van een voorlopige personeelskern, waarvan nu wel binnenkort de totstandkoming zal kunnen worden verwacht.

Huisvesting. Op 4 November j.l. is door de Minister van Wederopbouw en Volkshuisvesting goedkeuring verleend tot de bouw van een nieuw kantoorcomplex.

Omtrent de nieuwbouw hebben inmiddels voorbereidende besprekingen met de Rijkgebouwendienst en het architectenbureau plaatsgevonden.

Met de eerste werkzaamheden voor het bouwrijp maken van het aangewezen terrein door de Gemeente is nog niet begonnen, omdat tengevolge van het lange uitblijven van een beslissing aan de materialen voor de overkluizing van de beek een andere bestemming is gegeven. Bovendien zal deze overkluizing nog weer een agendapunt voor de gemeenteraad uitmaken.

14-1-1954